

**AFKONDIGINGSBLAD
VAN
ARUBA**

LANDSBESLUIT, houdende algemene maatregelen, van 23 september 2013 tot wijziging van het Kiesbesluit (AB 1987 no. 115) (nadere regeling bijzondere stembureaus en andere wijzigingen)

Uitgegeven, 23 september 2013

De minister van Justitie en Onderwijs,

A.L. Dowers

IN NAAM VAN DE KONING!

DE GOUVERNEUR van Aruba,

In overweging genomen hebbende:

- dat het wenselijk is om nadere regels te stellen ten aanzien van de bijzondere stembureaus;
- dat het voorts wenselijk is om enkele wijzigingen van voornamelijk technische aard aan te brengen in de tekst van het Kiesbesluit, alsmede in de bijbehorende bijlagen;

Gelet op:

artikelen 5, 16, vijfde lid, 19, eerste lid, onderdeel a, 20, vijfde lid, 38, tweede lid, 50, derde lid, en 134 van de Kiesverordening (AB 1987 no. 110);

Heeft, de Raad van Advies gehoord, besloten:

Artikel I

Het Kiesbesluit (AB 1987 no. 115) wordt gewijzigd als volgt:

- A. het opschrift van paragraaf 1 komt te luiden: §1. Definities en modellen;
- B. artikel 1 komt te luiden:

Artikel 1

1. In dit landsbesluit wordt onder kiesgerechtigde verstaan degene die krachtens artikel 3 van de Kiesverordening (AB 1987 no. 110) gerechtigd is tot het kiezen van de leden van de Staten.

2. De gegevens van elke kiesgerechtigde, bedoeld in artikel 7, tweede lid, van de Kiesverordening wordt op geautomatiseerde wijze bijgehouden. Het hoofd van de Dienst Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister is belast met het bijhouden van de gegevens van elke kiesgerechtigde en ziet toe op het vertrouwelijke karakter hiervan.

- C. aan artikel 10, wordt na het tweede lid, een nieuw lid toegevoegd, luidende:

3. Voor het proces-verbaal van de zitting van het bijzonder stembureau in de bijzondere stemlokalen, overeenkomstig artikel 80, eerste lid, van de

Kiesverordening, wordt vastgesteld het bij dit landsbesluit behorende model X-c. ;

D. het opschrift van paragraaf 3 komt te luiden: De uitoefening van het kiesrecht in de bijzondere stemlokalen;

E. de artikelen 18 en 19 komen te luiden:

Artikel 18

1. In afwijking van artikel 33, derde lid, van de Kiesverordening kunnen personen aan wie rechtmatig hun vrijheid is ontnomen stemmen in het bijzonder stemlokaal ter plaatse waar zij zijn gedetineerd of die anders dan op basis van dagopname opgenomen zijn in een inrichting voor geneeskundige behandeling, of die verblijven in een inrichting voor bejaardenzorg.

2. Er is een bijzonder stemlokaal:

- a. in het Korrektie Instituut Aruba;
- b. in de politiewacht te Santa Cruz;
- c. in de politiewacht te Noord;
- d. in het Dr. Horacio E. Oduer Hospitaal te Oranjestad.

3. Het hoofd van de Dienst Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister wijst, na overleg met de leiding van de in het tweede lid genoemde inrichtingen belaste ambtenaren dan wel personen, in elk van die inrichtingen een als bijzonder stemlokaal geschikte ruimte aan.

4. Onverminderd het tweede lid, is er een bijzonder stemlokaal in de inrichtingen van bejaardenzorg, waarvan het minimum aantal bewoners elk 45 per inrichting bedraagt.

5. Het derde lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de in het vierde lid bedoelde inrichtingen.

Artikel 19

1. In de bijzondere stemlokalen wordt zitting gehouden door een bijzonder stembureau.

2. Er zijn twee bijzondere stembureau's: het bijzondere stembureau A en het bijzondere stembureau B.

3. Elk bijzonder stembureau bestaat uit drie leden. Er worden tevens plaatsvervangende leden benoemd.

4. Het bijzondere stembureau A houdt zitting in de bijzondere stemlokalen, bedoeld in artikel 18, tweede lid.

5. Het bijzondere stembureau B houdt zitting in de bijzondere stemlokalen, bedoeld in artikel 18, vierde lid. ;

F. de artikelen 21 en 22 komen te luiden:

Artikel 21

1. De stemming in de bijzondere stemlokalen, bedoeld in artikel 18, tweede lid, heeft plaats gedurende de periode dat het bijzondere stembureau A ter plaatse zitting houdt.

2. Het bijzonder stembureau A houdt op de dag van de stemming in de periode gelegen tussen acht uur in de ochtend tot zeven uur in de avond zitting:

- a. in het Korrektie Instituut Aruba, gedurende ten minste één uur;
- b. in de politiewacht te Santa Cruz, gedurende ten minste 30 minuten;
- c. in de politiewacht te Noord, gedurende ten minste 30 minuten;
- d. in het Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal te Oranjestad, ten minste vier achtereenvolgende uren.

3. De stemming in de bijzondere stemlokalen, bedoeld in artikel 18, vierde lid, heeft plaats gedurende de periode dat het bijzondere stembureau B ter plaatse zitting houdt.

4. Het bijzonder stembureau B houdt op de dag van de stemming in de periode gelegen tussen acht uur in de ochtend tot zeven uur in de avond zitting, tenminste drie achtereenvolgende uren in elke inrichting van bejaardenzorg.

Artikel 22

1. Aan het eind van elke zitting in een bijzonder stemlokaal wordt de sleuf van de stembus onmiddellijk door de voorzitter van het bijzonder stembureau in tegenwoordigheid van de aanwezige kiezers verzegeld.

2. De voorzitter opent na de aankomst van het bijzonder stembureau in elke bijzondere stemlokaal de verzegelde sleuf van de stembus in tegenwoordigheid van de aanwezige kiezers. ;

G. artikel 23 wordt gewijzigd als volgt:

- 1°. het voor de tekst van het eerste lid geplaatste cijfer “1”, en de daarop volgende punt vervallen;
- 2°. het tweede en derde lid vervallen;

H. in artikel 24, eerste lid, wordt de zinsnede “het Bureau Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister” vervangen door: de Dienst Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister;

I. in artikel 25, eerste en tweede lid, wordt na de woorden “bijzondere stemlokaal” ingevoegd het zinsdeel: bedoeld in artikel 21, tweede lid, onderdelen a tot en met c;

J. in artikel 26 worden de woorden “de kiezer” vervangen door: de kiesgerechtigde aan wie rechtmatig zijn vrijheid is ontnomen en die niet is uitgesloten van het kiesrecht;

K. artikel 27 komt te luiden:

Artikel 27

Op de stemming in de bijzondere stemlokalen is Hoofdstuk VI van de Kiesverordening van overeenkomstige toepassing. ;

L. de artikelen 28 tot en met 33 komen te vervallen;

M. in de bijlage III, bedoeld in artikel 3, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1°. in onderdeel b wordt de afkorting “f.” vervangen door: Afl. en worden de woorden “de Ontvanger der belastingen” vervangen door: de Directie Financiën;
- 2°. in onderdeel c wordt de zinsnede “4 bij 5 cm” vervangen door: 4 bij 6 cm, gevolgd door een komma, en worden vervolgens ingevoegd de woorden: gevende een duidelijk en goedgelijkend beeld;

N. in de bijlage V, bedoeld in artikel 5, worden de volgende wijzigingen aangebracht: in de tekst worden de woorden: “ontvanger der belastingen” telkens vervangen door: Directie Financiën en wordt de afkorting “f.” vervangen door: Afl.;

O. in de bijlage VI, bedoeld in artikel 6, eerste lid, wordt na het opschrift “Zitting: 8. a.m. – 7 p.m.” een nieuwe zinsnede toegevoegd, luidende: Een geldig legitimatiebewijs (cedula Arubano, of een rijbewijs afgegeven binnen het Koninkrijk der Nederlanden of Nederlands paspoort) meebrengen is verplicht;

P. in de bijlage IX, bedoeld in artikel 9, wordt het cijfer “19” vervangen door: 20;

Q. in de bijlage X-b, bedoeld in artikel 10, tweede lid, wordt de volgende wijziging aangebracht:

- 1°. aan het slot van letter J, komt de “asterisk”, en de bijbehorende zinsnede “Hieronder zijn tevens inbegrepen...van de voorzitter van het bijzonder stembureau ontvangen stembiljetten” te vervallen;
- 2°. de zinsnede “het Bureau Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister” wordt vervangen door: de Dienst Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister;

R. de bijlage X-c, bedoeld in artikel 10, derde lid, wordt vastgesteld door de bij dit landsbesluit gevoegde nieuwe bijlage X-c;

S. in de bijlage XI-b, bedoeld in artikel 11, tweede lid, wordt het cijfer “19” telkens vervangen door: 20;

T. in de bijlage XI-c, bedoeld in artikel 11, derde lid, wordt het cijfer “19” telkens vervangen door 20;

U. in de bijlage XIII, bedoeld in artikel 13, vervalt het cijfer “19”.

Artikel II

Dit landsbesluit treedt in werking met ingang van de dag na die van haar plaatsing in het Afkondigingsblad van Aruba, met uitzondering van artikel I, onderdelen M tot en met O, die in werking treden met ingang van de eerste kalendermaand na de dag van plaatsing in het Afkondigingsblad van Aruba.

Gegeven te Oranjestad, 23 september 2013
F.J. Refunjol

De minister van Algemene Zaken,
M.G. Eman

De minister van Justitie en Onderwijs,
A.L. Dowers

Proces-verbaal van de zitting van het bijzonder stembureau

Bijzonder Stembureau: ..... (A of B)

Dag van de stemming.....

Bijzonder stemlokalen:.....

Verkiezing van de leden van de Staten.

A. Het bijzonder stembureau heeft in het bijzonder stemlokaal zitting genomen van...uur tot ...uur.

B. Op de tafel van het bijzonder stembureau zijn neergelegd:

- a. een exemplaar van de Kiesverordening en de ter uitvoering daarvan uitgevaardigde landsbesluiten;
- b. een uittreksel uit het kiezersregister, bevattende een genummerde opgave van de personen, die in dit stemdistrict kiesgerechtigd zijn.

C. Vastgesteld is, dat de stembus ledig was. De stembus is met twee sleutels gesloten, waarna de ene terstond door de voorzitter en de andere door als oudste lid (in jaren) in bewaring is genomen.¹⁾

D. Het bijzonder stembureau heeft ~~de~~ ^{het} verzegelde ~~pak~~ ^{pakken} met stembiljetten geopend en vastgesteld, dat de beginvoorraad stembiljetten bedraagt: .....

E. De stemming 2) heeft om des voormiddags te acht uur een aanvang genomen.

F. De hierna te noemen, bij de opening van de zitting fungerende voorzitter/leden en plaatsvervangende leden van dit bijzonder stembu-

reau, die tot een ander stembedistrict behoren, hebben bij dit bijzonder stembureau aan de stemming deelgenomen:

Naam en voornamen	Nummer van het stembedistrict waartoe de kiezer behoort	Nummer waaronder de kiezer in het uittreksel voorkomt
(Aantal invullen bij I, sub a)		

G. De volgende kiezers, die op straffe van het bepaalde in art. 130 van de Kiesverordening verplicht waren het aan hen uitgereikte stembiljet terug te geven, omdat zij na waarschuwing de wettelijke voorschriften omtrent de stemming vervat o.m. in de artikelen 61 en 64 van de Kiesverordening niet opvolgden of weigerden het stembiljet in de stembus te steken, hebben aan deze verplichting niet voldaan:

Naam en voornaam	Nummer waaronder de kiezer in het uittreksel voorkomt
(Aantal invullen bij J, sub e)	

H. De stemming heeft geduurd tot zeven uur. De voorzitter heeft op laatstgenoemd uur aangekondigd dat de voor de stemming bepaalde tijd was verstreken. Aan de om zeven uur in het bijzonder stemlokaal of aan de deur daarvan aanwezige kiezers is nog gelegenheid geboden hun stem uit te brengen. Nadat de laatste van deze kiezers aan de stemming heeft deelgenomen, is de sleuf van de stembus gesloten.

I. AANTALLEN KIEZERS 3)

Bij het bijzonder stembureau hebben zich aangemeld: .....

a. de bijzondere stembureauleden
de onder F vermelde namen tellen) .....

b. kiezers uit dit stemdistrict
(in het uittreksel uit het kiezersregister de
gestelde parafen tellen)

J. AANTALLEN STEMBILJETTEN

a. beginvoorraad stembiljetten .....

(het onder D vastgestelde aantal) .....

b. eindvoorraad ongebruikte stembiljetten .....

(overgehouden stembiljetten tellen) .....

c. aantal uitgereikte stembiljetten .....

(op "turflijt voor uitgereikte stembiljetten"
tellen) .....

d. aantal teruggeven en onbruikbaar gemaakte
stembiljetten (onbruikbaar gestempelde stem-
biljetten tellen) .....

e. aantal stembiljetten van kiezers die geweigerd
hebben het aan hen uitgereikte stembiljet te-
rug te geven of in de stembus te steken (onder
G vermelde namen tellen) .....

f. aantal in de stembus gestoken stembiljetten
 (op "turflijst voor de in de stembus gestoken
 stembiljetten" tellen) .....

K. Het door de voorzitter bijgehouden aantal kiezers, dat geweigerd heeft een stembiljet in ontvangst te nemen, bedraagt ... (op "turflijst voor kiezers die geweigerd hebben een stembiljet in ontvangst te nemen", tellen).

L. De hierboven onder I, J, en K aangegeven aantallen zijn door de voorzitter aan de aanwezige kiezers bekend gemaakt.

M. Vervolgens is op het uittreksel onder B, sub b, het totaal aantal van de daarop gestelde parafen vermeld en is het uittreksel door het bijzonder stembureau ondertekend.

N. Tenslotte zijn in afzonderlijke pakken gesloten:

- a. de niet gebruikte stembiljetten;
- b. de teruggegeven en onbruikbaar gemaakte stembiljetten;
- c. de ingeleverde oproepingskaarten;
- d. het uittreksel uit het kiezersregister.

Deze pakken zijn daarna verzegeld met als zegel het wapen van Aruba.

O. Door de in het bijzonder stemlokaal aanwezige kiezers zijn naar aanleiding van de voornoemde verrichtingen de volgende bezwaren ingebracht:

.....
 .....
 .....
 .....

P. Onmiddellijk na het verzegelen van de pakken (na een tijdruimte van..., gedurende welke het bijzonder stembureau het bijzondere stemlokaal niet heeft verlaten en de stembus onder zijn toezicht heeft gehouden) is de stembus geopend. 4)

De stembiljetten zijn doorengemengd en geteld. Het aantal bedroeg:
.....

Q. Nadat de stembiljetten op de voorgeschreven wijze zijn geopend en lijstgewijs bijeen zijn gevoegd, heeft de voorzitter lijstgewijs ten aanzien van elk stembiljet mededeling gedaan van de naam van de kandidaat op wie een stem is uitgebracht.

R. Het bijzonder stembureau heeft overeenkomstig artikel 76 van de Kiesverordening van onwaarde verklaard:

a. andere stembiljetten dan die, welke volgens de Kiesverordening of haar uitvoeringsvoorschriften mogen worden gebruikt .....

b. stembiljetten, waarop in geen stemvak het witte stipje is rood gemaakt (blanco stembiljetten; hieronder worden tevens begrepen stembiljetten die uitsluitend punten, strepen, vlakken, nagelindrukken, vouwen, scheuren, gaten en vlekken bevatten) .....

c. stembiljetten, waarop in meer dan een stemvak het witte stipje is rood gemaakt .....

d. stembiljetten, waarop de kiezers hun stem hebben uitgebracht anders dan met rood potlood .....

e. stembiljetten, ongeacht of zij overigens al dan niet op de juiste wijze zijn ingevuld, waarop bijvoegingen geplaatst zijn of die een aanduiding van de kiezer bevatten .....

f. stembiljetten, die niet zijn voorzien van de voorgeschreven handtekeningen .....

Het totale aantal ongeldige stembiljetten be-
draagt: .....

De reden van ongeldigverklaring en van twijfel over de geldigheid, alsmede de beslissing daaromtrent zijn ten aanzien van elk in aanmerking komend stembiljet door de voorzitter onmiddellijk bekend gemaakt. Voor zover dit door een van de aanwezige kiezers is verlangd, zijn de biljetten vertoond.

S. Het bijzonder stembureau heeft vervolgens vastgesteld, dat:

- a. het aantal in de stembus 5) aangetroffen stembiljetten bedraagt (zie onder P)
- b. het totale aantal ongeldige stembiljetten bedraagt (zie onder R)
(aftrekken) -
- c. het aantal geldige stembiljetten bedraagt derhalve

T. De voorzitter heeft bekend gemaakt, dat zijn uitgebracht op:

Lijst nr. 1

(nadere aanduiding van de naam van de politieke groepering)

Naam en voorletters of voornamen van de kandidaten	Aantal stemmen
---	-------------------

1.	.....
2.	.....
3.	.....
4.	.....
5.	.....
6.	.....
7.	.....
enz.	
Gezamenlijk aantal van de op de lijst uitgebrachte stemmen	

6) Lijst nr. 2
enz.

U. Door de in het bijzonder stemlokaal aanwezige kiezers zijn naar aanleiding van de vaststelling van de uitkomst der stemming ^{geen}~~de volgende~~ bezwaren ingebracht:

.....
.....
.....
.....
.....

Deze bezwaren geven het bijzonder stembureau aanleiding het volgende op te merken: .....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

V. Vervolgens zijn op wijze, voorgeschreven in artikel 78, tweede, derde en vierde lid, van de Kiesverordening, in afzonderlijke pakken ingesloten:

- a. de van onwaarde verklaarde stembiljetten;
- b. de geldige stembiljetten.

Deze pakken zijn daarna vergezeld met als zegel het wapen van Aruba.

W. In de samenstelling van het bijzonder stembureau is de volgende wijziging voorgekomen .....

Gedaan in ..... de .....

....., voorzitter

.....)

..... leden

.....)

- 1) Ingeval de stemming na schorsing hervat is, hierna te vermelden: de zegels van de stembus, die bij de geschorste stemming gebezigd en voor de aanvang van de hervatte stemming door het Hoofd van de Dienst Bureau Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister ter beschikking is gesteld, zijn bij onderzoek ~~ongeschonden~~ ^{geschonden} bevonden.
- 2) Wanneer het een stemming betreft, die de vorige dag is geschorst, wordt in plaats van "stemming" vermeld; "hervatte stemming".
- 3) Bij een hervatte stemming worden alle in dit en de volgende punten op te nemen gegevens van beide zittingsdagen samengevat.
- 4) Wanneer het een stemming betreft, die de vorige dag is geschorst, wordt tweemaal "stembus" vervangen door: "stembussen", en "is" vervangen door: "zijn".
- 5) Wanneer het een stemming betreft, die de vorige dag is geschorst, wordt "stembus" vervangen door: "stembussen".
- 6) In te vullen ten aanzien van elke lijst in de volgorde van de nummers van de lijsten zowel het aantal van de op iedere kandidaat uitgebrachte stemmen als het totaal aantal uitgebrachte stemmen.